

paa dens første Stadium og eventuelt faae Dyret slaaet ned og tilintetgjort allerede da. Men skal det gøres, bør det være Statens Op-gave at søge allerede paa det første Stadium at bekæmpe Sygdommen, saa at det ikke for det enkelte Dyrs Vedkommende kan ende med, at det tilsidst, naar det er tilintetgjort af Sygdommen, kan blive erstattet gennem Assurance. Nu siger den høitærede Minister, at man har stillet den For-dring op, at Staten skulde bære hele Tabet. Nei, det er kun et meget begrændset Tilskud, kun en Tredele af Dyrets Værdi, man forlanger, hvor man griber til at slaa Dyret ned itide for at hindre Smittens Udbredelse. Jeg vil føie til, at en saadan For-holdsregel vil have saa meget større Betydning som det — jeg henviser ogsaa der til Dr. Bangs Meddelelser — ifølge disse er saa, at Sygdommen hersker dels i de store Besætninger, navnlig paa Herregaarde, dels hos Husmænd, hvorimod den er mindre hyppig i de mellemstore Besætninger. Det er navnlig Husmændene, hos hvem denne Sygdom griber om sig, og angriber ogsaa der Mennesker, begrundet i, at Husmændene ofte forsyne sig med Tillægskøer, som hentes fra større Besætninger; det er en bekendt Sag. Nu har man taget fat paa Spørgs-maalet i alle Landbosforeninger. Dinene ere aabnede derfor, og Bestræbelserne rettede derpaa. Blandt de store Besætninger paa Herregaardene tør man vel sige, at den ved egne Kræfter kan udryddes, men hvor det navnlig er af Bigtighed, at Staten træder hjælpende til for at gribe Sygen, er hos de mindre Bemidlede. De gaa til Assurance, og gjen-nem den assurere de altsaa selve Sygens Tilstedeværelse og sørge for, at den bliver ved at være der. Man kan vel ikke ligefrem forbyde Assurance og Erstatning i den Slags Tilfælde, men netop derfor bør man søge at lette Befolkningen at slaa Sygdommen ned, inden der er Tale om at faae Godtgjørelse gennem Assurance.

J. Sprensen: Jeg har holdt mig tilbage, fordi jeg havde faaet det Indtryk af den Forhandling, vi førte i Fjor, at det ikke vilde være muligt at naae til et Resultat om denne Sag; men efter at have hørt det ærede Medlem for Randers (Lüttichau) og den høitærede Indenrigsminister, synes jeg alligevel, at der er ligesom et Haab at skimte om, at der mulig kan vises nogen Smøde-kommenhed fra den Side, der kan hjælpe os til at faae Arbeidet i Gang igjen. De Mod-jættninger, som særlig viste sig ved For-handlingen i Fjor, kunne egentlig godt samles i 3 Hoveddele. Det første Punkt var

om Erstatningens Størrelse til vedkommende Cier; og naar det den Gang i Udvalgets Betænkning og Vædringsforslag, blev sat op til, at Cieren skulde have en Erstatning af indtil $\frac{1}{5}$ af Dyrets Værdi, var det begrundet i, at der havde været nedsat en Kommiss-ion om samme Sag, og den havde udtalt sig saadan, idet den havde føiet til, at den mente dermed, at det fremmede Anmeldelses-pligten, saaledes at man var i Stånd til at faae fat paa Sygdommen paa de første Trin eller Stadier, og derfor mente den, at det var billigt, at Vedkommende fik en nogen-lunde rigelig Erstatning. Saavidt jeg erindrer; havde den føiet til, at det maatte ingenlunde betragtes som om vedkommende Cier havde nogen Fordel deraf; thi i alle Tilfælde vilde der følge saa stor Gene med ved Afspærring og saadan Noget, som blev paabudt, at det var langt fra, at Cierens Tab kunde blive dækket endda. Naar der er tale om enkelte andre Sygdomme, at der burde gives Erstatning, selv om man ikke kunde staa med Loven i Haanden, da har jeg hele Tiden haft en Følelse af, at hvis vi skulle drive denne Sag igjennem, gjælder det om ikke at tage Sigte paa den Enkeltes Fordel, men fremfor Alt om at værne Samfundet, saaledes at vi kunne beholde vor Ud-førsel, og ikke i enkelte Tilfælde kunne komme til at stoppe hele Landet. Jeg antager derfor, at naar vi have en saa god og fast Grund at holde os til som denne Kommiss-iionsbetænkning angaaende Erstatningens Størrelse, da vil der maasse være en Mulig-hed for, at vi kunne arbejde os sammen angaaende dette Punkt. (Afskyldelse af Berg). Det er en Kommission af Veterinærkyndige, som har skrevet denne Indstilling. — Det andet Punkt angik, hvem der skulde udrede denne Erstatning. Hidtil har det jo været saadan, at Staten har taget Halvdelen og Amtsråds kredsene eller Kjøbstæderne den anden Halvdel, men efter de Erfaringer, vi have set navnlig med Henhyn til Svinedifteritisloven, forekommer det mig dog, at det vilde være noget ubilligt at overføre saa store Ud-gifter paa Amtene. Naar vi se hen til, hvad denne Svinedifteritis-Epidemi har kostet, som vi havde for nogle Aar siden, da gaar det op til ca. $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Det var ikke nogen Spøg for Amtsråds kredsene at komme til at tage saa stort et Tab paa een Gang, og tillige kan det maasse ogsaa paa-vises, at det særlig er de Distrikter, som ligge nærmest Indførselsstederne, hvor saadanne Sygdomme kunne opstaa og antage saa store Dimensioner. — Det 3die Punkt var Tuberkulosen, og det var maasse det vanskeligste Punkt at komme over; men her er det, at